

GMINA MARKUSY

FUNDUSZ SOŁECKI – PODSTAWOWE INFORMACJE

Fundusz sołecki to pieniądze, które mają służyć mieszkańcom i zintegrować lokalną społeczność w podejmowaniu działań zmierzających do poprawy warunków życia mieszkańców.

Fundusz sołecki jest wyodrębniony w budżecie gminy, przez cały czas pozostaje zatem jego częścią, dlatego dotyczą go wszelkie rygory i obostrzenia wynikające z wydatkowania środków publicznych.

O przeznaczeniu funduszu sołeckiego decydują bezpośrednio mieszkańcy sołectw na zebraniach wiejskich.

Sołtysi z poszczególnych wsi w terminie **do 31 lipca** otrzymują informację o wysokości środków przypadających sołectwu w ramach funduszu sołeckiego na kolejny rok budżetowy.

Wniosek danego sołectwa o realizację przedsięwzięcia uchwała zebranie wiejskie z inicjatywy sołtysa, rady sołeckiej lub co najmniej 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa.

Wniosek wraz z protokołem i uchwałą zebrania wiejskiego, sołtys przedkłada Wójtowi w terminie **do 30 września** roku poprzedzającego rok budżetowy.

Aby wniosek do funduszu sołeckiego mógł być zrealizowany, musi spełniać trzy warunki, które trzeba wziąć pod uwagę podczas dyskusji i planowania wniosku:

- **PRZEDSIĘWZIĘCIA MIESZCZĄ SIĘ W KATALOGU ZADAŃ WŁASNYCH GMINY,**
- **SĄ ZGODNE ZE STRATEGIĄ ROZWOJU,**
- **SŁUŻĄ POPRAWIE WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.**

Podstawą do ustalenia katalogu dopuszczalnych działań realizowanych w ramach funduszu sołeckiego jest ustawa o samorządzie gminnym.

ZADANIA WŁASNE GMINY

art. 7. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.).

1. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy.

W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
- 3a) działalności w zakresie telekomunikacji;
- 4) lokalnego transportu zbiorowego;
- 5) ochrony zdrowia;
- 6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych;
- 6a) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

- 7) gminnego budownictwa mieszkaniowego;
- 8) edukacji publicznej;
- 9) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
- 11) targowisk i hal targowych;
- 12) zieleni gminnej i zadrzewień;
- 13) cmentarzy gminnych;
- 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego;
- 15) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
- 16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej;
- 17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
- 18) promocji gminy;
- 19) współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego,
- 20) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Uwaga!

Zgodnie z tym katalogiem zadaniem własnym gminy, które może być finansowane ze środków funduszu są inwestycje w obrębie wsi, t.j., np.: remont drogi gminnej (układanie, wymiana płyt), zakup wyposażenia do świetlic wiejskich, budowa placu zabaw dla dzieci. Z funduszu sołeckiego pod pewnymi warunkami można finansować przedsięwzięcia z zakresu kultury, kultury fizycznej t.j.: organizacja imprez okolicznościowych i kulturalnych. Poza tym zakładanie, remonty i naprawa oświetlenia ulicznego w sołectwie, remont lub wymiana wiaty przystankowej, sadzenie drzew lub krzewów, urządzenie i utrzymanie terenów zieleni wiejskiej. Można przeznaczać środki funduszu na ochronę przeciwpożarową, bo jest to zadanie własne gminy wymienione w art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy. Zadania gminy z zakresu ochrony przeciwpożarowej są wymienione w art. 32 ust. 2 i 3 ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

PRZYKŁADOWE ZADANIA DO REALIZACJI W RAMACH ŚRODKÓW Z FUNDUSZU SOŁECKIEGO:

Kształtowanie wizerunku i estetyki wsi:

- nasadzenia drzew i krzewów oraz pielęgnacja zieleni i terenów użyteczności publicznej w sołectwie w tym zakup paliwa do koszenia.
- zakup i montaż koszy na śmieci, pojemników na zużyte baterie itp.,
- zakładanie trawników, oczek wodnych, skalników,
- ustawianie tablic informacyjnych, promocyjnych, specjalnych drogowskazów i innych elementów małej architektury,
- mała infrastruktura rekreacyjna i kulturalna sołectwa
- montaż ławek, urządzenie placów spotkań, gier i zabaw, zakup namiotów i krzeseł, urządzenie miejsc do ognisk i grillowania,

- budowa, remont i urządzenie boisk np. małych boisk przy świetlicach,
- budowa scen i zadaszeń dla organizacji występów artystycznych,
- zakup urządzeń poprawiających infrastrukturę sportową,
- zakup wyposażenia i urządzenie placów zabaw dla dzieci,
- zakupy wyposażenia świetlic wiejskich, klubów i sołeckich obiektów sportowych, zakupy sprzętu komputerowego i audio-video,
- malowanie niewielkich obiektów należących do gminy

Infrastruktura komunalna sołectwa:

- budowa i remont niewielkich odcinków dróg gminnych i chodników np. brakujące, małe odcinki chodników prowadzące do świetlicy,
- utrzymanie dróg i chodników oraz wykonywanie drobnych remontów,
- budowa punktów oświetleniowych dróg i placów publicznych np. oświetlenie placu zabaw, altany czy spacernika,
- renowacja obiektów o charakterze zabytkowym, kapliczek, krzyży itp.

Uroczystości, spotkania i imprezy integracyjne:

- organizacja imprez - DLA MIESZKAŃCÓW SOŁECTWA, takich jak dożynki, majówki, dzień dziecka, dzień ziemniaka itp.
- organizacja imprez kulturalno – sportowych np. obejmujących rywalizację między dziećmi, a dorosłymi, konkursy dla rodzin itp.,
- wspieranie innych inicjatyw integracyjnych na rzecz mieszkańców sołectwa, prowadzonych przez organizacje działające na jego terenie

Edukacja, kultura, sport

- prowadzenie akcji edukacyjnych wśród mieszkańców sołectwa dotyczących ekologii,
- prowadzenie sołeckich konkursów dotyczących poprawy poziomu estetycznego wsi,
- dofinansowanie akcji organizowanych na rzecz społeczności sołectwa przez kluby seniora, lokalne i uczniowskie kluby sportowe, koła gospodyń wiejskich, ochotnicze straże pożarne i inne stowarzyszenia,
- dofinansowanie działalności zespołów folklorystycznych i innych kultywujących lokalne tradycje i obyczaje.
- dofinansowywanie do projektów realizowanych przez organizacje wiejskie i działające na rzecz środowiska wiejskiego, a finansowane ze źródeł zewnętrznych np. unijnych,
- organizacja szkoleń dla mieszkańców wsi zgodnie z ich potrzebami,
- wspieranie inicjatywy kulturalnych i sportowych na rzecz lokalnego środowiska prowadzonych przez placówki oświatowe, np. zakupy nagród rzeczowych i sprzętu, dla dzieci i młodzieży.

Działania promocyjne

- prowadzenie akcji promujących gminę i sołectwo oraz ich walory i zasoby lokalne,
- opracowanie i wydanie folderu lub broszury informującej o zabytkach, produktach lokalnych, ciekawych miejscach, szlakach, ofercie turystycznej itd.

Ponadto ustawa przewiduje, że środki funduszu mogą być przeznaczone na pokrycie wydatków na działania, które zmierzają do usunięcia skutków klęski żywiołowej na podstawie ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej.

Zgodnie z art. 2 ust. 6 ustawy o funduszu sołeckim „środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które zgłoszone we wniosku są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodnie ze strategią rozwoju gminy”.

POWYŻSZE WARUNKI MUSZĄ BYĆ SPEŁNIONE ŁĄCZNIE.

Oznacza to w praktyce, że jeżeli ten warunek nie będzie dochowany – Wójt zobowiązany jest odrzucić wniosek.

Informuję, że sołectwa mogą realizować wspólne przedsięwzięcia, wówczas każde z sołectw zamierzających wspólnie realizować przedsięwzięcie odrębnie uchwała wniosek, wniosek powinien zawierać wskazanie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji na obszarze danego lub innego sołectwa w gminie.

Dodatkowe ograniczenia w realizacji zadań planowanych w ramach funduszu sołeckiego mogą być związane z koniecznością posiadania odpowiednich zezwoleń przewidzianych prawem i zabezpieczenia środków na ten cel, koniecznością sporządzania dokumentów pod uzyskanie niezbędnych zezwoleń, kosztorysu zadania, prowadzenia nadzoru poprzez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia.

ZADANIA ZAPLANOWANE W RAMACH FUNDUSZU NIE MOGĄ PRZEKROCZYĆ KWOTY FUNDUSZU PRZYPADAJĄCEJ NA DANE SOŁECTWO.

JAK OSZACOWAĆ KOSZTY PRZEDSIĘWZIĘCIA?

Szacując koszty zadań należy na wstępie ustalić ceny rynkowe usług i materiałów potrzebnych do ich realizacji. Ceny można ustalić na podstawie cen w lokalnych sklepach i hurtowniach. Koszty usług podają wykonawcy na różnego rodzaju portalach internetowych. Jeżeli na lokalnym rynku działają rzemieślnicy, warto zorientować się, jaką cenę proponują za daną usługę.

Istotnym celem szacowania kosztów zawartych we Wniosku jest przedstawienie zebraniu wiejskiemu możliwości sfinansowania danego zakresu robót ze środków funduszu sołeckiego. Nie może być tak, że mieszkańcy uchwalą wniosek, w którym wskażą do wykonania w kolejnym roku budżetowym budowę chodnika o długości 1000 mb, gdzie w rzeczywistości wyodrębniona na dane sołectwo kwota funduszu pokryje jedynie 20% tego zadania. Wykonanie robót lub innego rodzaju przedsięwzięć w szerszym zakresie niż wynika to z kwoty przypadającego funduszu jest możliwe w przypadku współfinansowania zadań z innych środków.

Dodatkowo w Urzędzie Gminy należy się upewnić, czy na drodze wzdłuż, której planujemy wykonać chodnik nie są planowane w najbliższej przyszłości poważniejsze remonty lub przebudowy. Jeżeli gmina będzie miała tego rodzaju zamierzenia, to Rada Gminy może odrzucić Wniosek, ponieważ będzie on niezgodny z ogólnie pojętą strategią.

Wniosek, który nie spełnia warunków określonych w ustawie o funduszu sołeckim podlega odrzuceniu, w terminie **7 dni** od dnia jego otrzymania. Informację o odrzuceniu wniosku pisemnie przekazuje sołtysowi Wójt Gminy Markusy.

W przypadku odrzucenia wniosku przez Wójta, sołtys ma prawo w terminie do **7 dni** licząc od dnia otrzymania informacji w tej sprawie, wystąpić do Rady Gminy o podtrzymanie wniosku w całości lub w części.

W trakcie roku budżetowego, po uchwaleniu budżetu gminy na dany rok, sołectwo może złożyć wniosek do Wójta o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu w ramach posiadanego funduszu sołeckiego, nie później niż do **31 października** danego roku budżetowego

Fundusz sołeczki należy wykorzystać do dnia **31 grudnia** danego roku budżetowego. Niewykorzystane do tego dnia środki funduszu wygasają z upływem roku i nie przechodzą na kolejny rok budżetowy. **PRZY CZYM WYDATKOWANIE ŚRODKÓW PRZEZ SOŁECTWA OKREŚLA SIĘ DO DNIA 30 LISTOPADA DANEGO ROKU.**